

HASTALIKTAN ARI İŞLETMELER İÇİN MÜRACAAT FORMU

.....İL/İLÇE MÜDÜRLÜĞÜNE

..... İli ..... İlçesi ..... köyü/mahallesi sınırları içerisindeki işletmemde bulunan ..... baş hayvanım için Bakanlar Kurulu'nun "Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Karar"ı kapsamında destekleme ödemelerinden yararlanmam için gereğini arz ederim.

Tarih :

İmza :

Adı Soyadı :

T.C. Kimlik No :

Adres :

**T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
..... İL MÜDÜRLÜĞÜ**

Ek -3

HASTALIKTAN ARI İŞLETMELER İÇİN SAĞLIK SERTİFİKASI

İşletmenin Adı	:	Sertifika No	:
İşletme Numarası	:	Sertifika Veriliş Tarihi	:
İli	:	Tüberkülin Test Tarihi	:
İlçesi	:	Brusella Test Tarihi	:
Adresi	:		
Kapasitesi	:		
İşletmedeki Hayvan			
Mevcudu	:		
Sertifikalandırılan Hayvan			
Mevcudu	:		

Yukarıda adı ve adresi bulunan süt sığırları işletmesindeki mevcut hayvanlara İl/İlçe Müdürlüğümüzce, ... tarihinde/tarihlerinde Sığır (Bovine) Tüberkülozu ve ..... tarihinde/tarihlerinde Bruselloz ile Mücadele Yönetmelikleri çerçevesinde yapılan testler sonucunda, Sığır Tüberkülozu ve Sığır Brusellozu hastalıkları yönünden ari bulunduğundan iş bu sağlık sertifikası verilmiştir.

İl Müdürü
.../.../2011

HASTALIKTAN ARI İŞLETME UYGULAMALARI BİLGİ FORMU

..../..../2011

İL		İLÇE		BELDE / KÖY				İŞLETME SAHİBİNİN ADI VE SOYADI					
Sertifika Verilen		Test Uygulanan		Test Uygulama Sonucu				Destekleme Yapılan		Tazminat Ödemeleri YTL.			
		Hayvan Sayısı		Brucellosis		Tuberkulosis				Brucellosis		Tuberkulosis	
İşletmenin Numarası	İşletmedeki Hayvan Sayısı	Brucellosis	Tuberkulosis	Pozitif Hayvan Sayısı	Menfi Hayvan Sayısı	Pozitif Hayvan Sayısı	Menfi Hayvan Sayısı	Hayvan Sayısı	Bankaya Gönderilen Hak Ediş Miktarı YTL.	Hayvan Sayısı	Bankaya Gönderilen Ödeme Miktarı YTL.	Hayvan Sayısı	Bankaya Gönderilen Ödeme Miktarı YTL.

Arilik çalışması yapılan her işletme için ayrı ayrı doldurulacak ve 30 Nisan, 31 Ağustos ve 31 Aralık günü bilgilerini kapsayacak şekilde tanzim edilecek ve 1 hafta içinde Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilecektir.
Ari işletmeye hayvan giriş ve çıkışı olduğunda güncellenecektir.

Tanzim Eden
İmza

Hayvan Sağlığı Şube Müdürü
İmza

HAYVAN HASTALIKLARI TAZMİNAT DESTEĞİ HAK EDİŞ BELGESİ

..../..../2011

İŞLETME SAĞİBİNİN;

Adı ve Soyadı :
T.C.Kimlik No :
Telefon No. :
İŞletme No :

T.C.ZİRAAT BANKASI
..... Şube M¼d¼rl¼Đ¼ne

.....adresinde faaliyette bulunan hayvancılık işletmesinin sahibi
.....'a .....tarih ve .....sayılı “Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında
Karar” kapsamında .....adet hayvanı iÇin .....(rakamla ve yazıyla) TL **Hayvan Hastalığı**
Tazminatı DesteĐi ödemesinin yapılmasını arz ederim.

İl/İlçe M¼d¼r¼
İmza ve M¼h¼r

**HASTALIKTAN ARI İŞLETMELER İÇİN SAĞLIK SERTİFİKASINA SAHİP İŞLETMELERİN
HAK EDİŞ BELGESİ**

..../..../2011

İŞLETME SAHİBİNİN :

Adı Soyadı :
T.C. Kimlik No :
Tel. No :
İşletme No :

**T.C. ZİRAAT BANKASI
.....Şube Müdürlüğüne**

.....adresinde bulunan ..... 'a
ait..... tarih ve .....sayılı “Hayvancılığın Desteklemesi Hakkındaki Karar” kapsamında
.....adet sığır için .....(rakamla ve yazıyla) TL. destekleme ödemesinin yapılmasını
arz ederim.

İl/İlçe Müdürü
İmza ve Mühür

NOT:

1- 3 nüsha halinde düzenlenip, bir nüshası İlgili Banka Şubesine, bir nüshası Hastalıktan Ari İşletmeler İçin Sağlık Sertifika'sı ile birlikte Bakanlığa gönderilecek, bir nüshası da İl/İlçe Müdürlüğünde muhafaza edilecektir.

2- Her işletme için, her sertifika döneminde bir kez düzenlenecektir.

ONAYLI SÜT ÇİFTLİĞİ İÇİN MÜRACAAT FORMU

.....**İL/İLÇE MÜDÜRLÜĞÜNE**

..... İli ..... İlçesi ..... köyü/mahallesi sınırları içerisinde faaliyette bulunan ve Hastalıktan Ari İşletme Sertifikası'na sahip olan süt işletmem için Onaylı Süt Çiftliği Sertifikası almak istiyorum. Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Tarih :

İmza :

Adı Soyadı :
T.C. Kimlik No :
Adres :
Süt Sattıkları Süt İşleme
Tesisinin Adı :

ONAYLI SÜT ÇİFTLİĞİ DENETİM FORMU SÜTÇÜLÜK SEKTÖRÜ KONTROL LİSTESİ

1. ÇİFTLİĞİN			
1.1 Sahibinin Adı ve Soyadı			
1.2 Ticari Adı			
1.3 Adresi			
1.4 Çiftlik (İşletme) Numarası			
1.5 Hayvan Sayısı			
1.6 Sağmal Hayvan Sayısı			
1.7 Ürettiği Süt Miktarı (gün/lt)			
1.8 Üretilen Sütün Gittiği Süt İşleme Tesisinin Adı			
1.9 Bir Önceki denetleme Tarihi			
1.10 Denetleme Tarihi			
2.1 Hayvan Sağlığı ve Refahı			E H Değer
2.1.1 Çiftlikteki hayvanların Bakanlık veri tabanına kayıtlı olup, olmadığı			
2.1.2 Çiftlikteki küpesi olmayan veya düşen hayvanlarla ilgili küpe talebinin olup, olmadığı			
2.1.3 Çiftlikteki hayvanların doğum, ölüm, kesim, hareket bildirimlerinin yapılıp, yapılmadığı			
2.1.4 Çiftlikteki sığır ve mandaların Tüberküloz ve Bruselloz dan ari olup, olmadıkları			
2.1.5 Şap hastalığı yönünden klinik kontrollerin yapılıp, yapılmadığı			
2.1.6 Hayvanların genel sağlık durumu (ishal, ateşli enteritis, üreme organları enfeksiyonu, ateş, meme iltihabı olup, olmadığı)			
2.1.7 Sütü etkileyecek meme yarasının bulunup, bulunmadığı			
2.1.8 İşletmedeki süt sığırlarının günlük süt veriminin en az 2 litre olup, olmadığı			
2.1.9 Hasta hayvanların kaydının tutulup, tutulmadığı			
2.1.10 Doğuma yakın, doğum yapmış ve hasta hayvanların sürüden ayrı bir yerde tutulup, tutulmadığı			
2.1.11 Her hayvan için uygulanan aşı ve ilaç kayıtlarının tutulup, tutulmadığı			
2.1.12 Koyun ve Keçilerin Brusella Melitensis den ari olup, olmadığı			
2.1.13 Hayvanlara kötü muamele yapılıp, yapılmadığı			
2.1.14 Uygun havalandırma ve gün ışığına eşdeğer aydınlatmanın olup, olmadığı			
2.2. Ahır Hijyeni ve Sağlığı			E H Değer
2.2.1 Çiftlikteki binaların sayısı ve fonksiyonel amaçları			
2.2.1.1 Hayvan barınakları			
2.2.1.2 Karantina ünitesi			
2.2.1.3 Sağım ünitesi			
2.2.1.4 Diğer			
2.2.2 Veteriner Hekim muayene odasının olup, olmadığı			
2.2.3 Çiftliği çevreleyen korumalığın olup, olmadığı			
2.2.4 Çiftlik binalarına girişlerde dezenfeksiyon havuzlarının bulunup, bulunmadığı			
2.2.5 Çiftliğe giren, çıkan ve satışı yapılan hayvanların kaydının tutulup, tutulmadığı			
2.2.6 Ahırın kullanım alanının ve çevresinin temiz olup, olmadığı			
2.2.7 Oluşan katı, sıvı atık ve artıkların bertaraf ve tahliyesini sağlayacak sistemin olup, olmadığı			
2.2.8 Hayvan bağlama bölümlerinin uygun olup, olmadığı (bağlama bölümü bulunan işletmelerde)			
2.2.9 Kanatlı, kemirgenler ve haşerelerin kontrolünün yapılıp, yapılmadığı			
2.2.10 Kapalı sistem işletmelerde ahır zemininin ve duvarlarının kolay temizlenebilir olup, olmadığı			
2.2.11 Yeterli ve içilebilir ve kullanılabilir nitelikte su kaynağı olup, olmadığı			
2.2.12 Hayvanların, sütün, soğutma, işleme ve depolama yerlerinden uzak olup, olmadığı			
2.2.13 Değişik hayvan türlerinin bir arada tutulup, tutulmadığı ve sağlık koşullarına uygunluğu			
2.2.14 Ölen hayvanların kaydının tutulup, tutulmadığı			
2.2.15 Ölü hayvanların ne şekilde bertaraf edildiği			
2.2.15.1 Yakılarak			
2.2.15.2 Gömülerek			

2.3. Süt Sağımında Hijyen	E	H	Değer
2.3.1 Sağıma başlamadan önce, meme uçları, memeler ve çevresinin temizlenip, temizlenmediği			
2.3.2 Meme uçlarının temizlik ve dezenfeksiyonunun izin verilen maddelerle yapılıp, yapılmadığı			
2.3.3 Sağım öncesi, sütün organoleptik ve fiziko-kimyasal anormallikler açısından kontrolünün yapılıp, yapılmadığı			
2.3.4 Meme pomat ve sprelerinin kullanılma zamanına dikkat edilip, edilmediği			
2.4. Bina, Ekipman ve Alet Hijyeni	E	H	Değer
2.4.1 Binanın kontaminasyon riski taşıyıp, taşımadığı			
2.4.2 Sütle temas eden tüm ekipmanların kolay temizlenebilen ve dezenfekte edilebilen materyalden yapılıp yapılmadığı			
2.4.3 Sağım ekipman ve aletlerinin temiz olup, olmadığı			
2.4.4 Sağım ekipman ve aletlerine dezenfeksiyon işlemi uygulanıp, uygulanmadığı			
2.4.5 Temizlik ve dezenfeksiyon sonrası kullanılan su ile çalkalanıp, çalkalanmadığı			
2.4.6 İşlenmemiş süt nakliyesi için kullanılan konteynır ve tankların yeniden kullanmadan önce temizlenip, dezenfekte edilip, edilmediği			
2.4.7 Süt soğutma tankının hacmi			
2.4.8 Çiftlik yerleşim planının çapraz bulaşmayı önlemek için yeterli olup olmadığı			
2.5. Sağımda Çalışanların Hijyeni	E	H	Değer
2.5.1 Çiftlikte bulunan personel sayısı			
2.5.2 Çiftlikte hayvanlarla aynı ortamda bulunan çalışanların sağlık belgelerinin olup, olmadığı (portör muayene kartı)			
2.5.3 Sağım öncesi el temizliğinin yapılıp, yapılmadığı			
2.5.4 Uygun, temiz sağım elbisesi kullanılıp, kullanılmadığı			
2.5.5 Sağım yerinde el temizliği için su tesisatı olup, olmadığı			
2.5.6 Çalışan personele regülasyon, süt hijyeni ve hayvan sağlığı konuları ile olarak eğitim verilip verilmediği			
2.6. Üretim Hijyeni (Süt işleme tesisinin Otokontrol sonuçları incelenecektir.)	E	H	Değer
2.6.1 Donma noktasının belirlenmesi kaydının tutulup, tutulmadığı			
2.6.2 Genel bakteri sayısı kaydının tutulup, tutulmadığı (30 °C 1 ml ≤ 100.000) (inek sütü için)			
2.6.3 Somatik hücre sayısı kaydını tutulup, tutulmadığı (30 °C 1 ml ≤ 400.000) (inek sütü için)			
2.6.4 Diğer türlerde bakteri sayısı kaydının tutulup, tutulmadığı (30 °C 1 ml ≤ 1.500.000)			
2.6.5 Antibiyotik var yok testinin yapılıp, yapılmadığı			
2.6.6 Çiğ sütte inhibitör, nötrleştirici gibi maddelerin olup olmadığı			
2.7. İşlenmemiş Sütün Kalitesi ve Toplanması	E	H	Değer
2.7.1 Süt günlük toplanıyorsa 8 °C den fazla olmayan sıcaklıkta soğutulup, soğutulmadığı			
2.7.2 Günlük toplanmıyorsa 6 °C den fazla olmayan sıcaklıkta soğutulup, soğutulmadığı			
2.7.3 Nakliye süresince soğuk zincirin muhafaza edilip, edilmediği			
2.8. İşlenmemiş Sütün Kullanımdan Geri Çekilmesi	E	H	Değer
2.8.1 “Hayvanlara Uygulanan Veteriner İlaçları İçin Kayıt Belgesi” nin tutulup, tutulmadığı			
2.8.2 Süte geçebilen veteriner ilaçları kullanılan hayvanların belirlenip, belirlenmediği			
2.8.3 Antibiyotik uygulanan hayvanların sütlerinin, antibiyotiklerin süte geçiş süreleri boyunca imha edilip, edilmediği			
2.8.4 İmha edilen sütlerin “Hayvan ve Hayvansal Kökenli Gıda İmha Tutanağı” na kaydının yapılıp, yapılmadığı			
2.9. Suyun Kalitesi	E	H	Değer
2.9.1 Kullanılan suyun mikrobiyolojik ve kimyasal analizlerinin düzenli olarak yapılıp, yapılmadığı			
2.10. Hayvan Beslenmesi	E	H	Değer
2.10.1 Hayvan beslemesinde kullanılan yem ve yem maddelerinin kaydının tutulup, tutulmadığı			
2.10.2 Yem ve yem maddelerinin stoklama şartlarının uygun olup, olmadığı			
2.10.3 Yemlemenin elle veya otomatik sistemle yapılıp, yapılmadığı			
2.10.4 Rasyonun işletme veya yem fabrikasınca hazırlanıp, hazırlanmadığı			

2.11. Talimatlar				E	H	Değer
2.11.1 Çalışanlarca uyulması gereken talimatların ilgili bölümlerde bulunup, bulunmadığı						
2.11.2 Çiftlik sahibinin bir önceki denetimde tespit edilen sorunlarla ilgili gerekli tedbirleri alıp almadığı						
2.12. Eğitim				E	H	Değer
2.12.1 Çiftlik çalışanlarının hijyen kurallarına uygun üretim hakkında düzenli eğitim alıp, almadığı						
2.12.2 Çiftlik çalışanlarının kişisel hijyen konularında düzenli eğitim alıp, almadığı						
2.12.3 Çiftlik çalışanlarına, Onaylı Çiftlik Genelgesi hakkında bilgi verilip, verilmediği						
2.12.4 Verilen eğitimlerle ilgili kayıtların tutulup, tutulmadığı						
3. YAPILAN ÖNERİLER						
DENETLEYENLER				ÇİFTLİK SORUMLUSU		
Adı Soyadı	Unvanı	Görev Yeri	İmzası	Adı Soyadı	İmzası	

DENETİM FORMUNUN DOLDURULMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

ONAYLI ÇİFTLİKLERİN DENETLENMESİ

Çiftlikler; Ahır Hijyeni ve Sağlığı, Hayvan Sağlığı ve Refahı, Süt sağımında Hijyen, Sütün Kullanımdan Geri Çekilmesi, Bina Ekipman ve Alet Hijyeni, Sağımda Çalışanların Hijyeni, Üretim Hijyeni ve Sütteki Kalıntılar, Çiğ Süt Kalitesi ve Toplanması, Suyun Kalitesi, Hayvan Beslenmesi ve Talimatlar konularında, ekte örneği gönderilen, Ek-1 Onaylı Süt Çiftliği Denetim Formu, çerçevesinde ve Ek-2 Denetim Formunun Doldurulmasıyla İlgili Açıklamalar doğrultusunda, Hayvan Sağlığı Şube Müdürlüğü ve Kontrol Şube Müdürlüğüne koordineli olarak birlikte yılda en az 2 (iki) kez denetlenecek ve Onaylı Süt Çiftliği Denetim Formu tanzim edilecektir. Formun bir sureti Hayvan Sağlığı Şube Müdürlüğünde, bir sureti Kontrol Şube Müdürlüğünde, bir sureti de denetlenen çiftlikte muhafaza edilecektir.

Avrupa Birliği ülkelerine süt ve süt mamulleri ihracatı yapacak Süt Tesisinin, süt sağladığı çiftliklerin, Bakanlık veri tabanında kayıtlı ve yapılan denetimde aranılan bütün kriterlere sahip olması gerekmektedir.

09/12/2005 tarihli ve 2005/74 sayılı, hayvancılık işletmelerinde ilaç kullanımı kontrolleri konulu Genelge kapsamında, veteriner hekimler, reçeteye tabi olan ilaçlar için, “Veteriner Hekimin İlaç Tavsiye, Uygulama ve Teslim Belgesi” ni kullanacaklar, yetiştiriciler reçeteye istinaden yapılan uygulamaları “Hayvanlara Uygulanan Veteriner İlaçları İçin Kayıt Belgesi” ne, hayvanlara veteriner ilaçları kullanıldığında, ilacın prospektüsünde belirtilen ilaç atım süresi tamamlanıncaya kadar ki sürede tüketime sunulmayan sütlerin imhasına ilişkin kayıtlar yetiştirici tarafından “Hayvan ve Hayvansal Kökenli Gıda İmha Tutanağı”na işleyeceklerdir.

Onaylı süt çiftlikleri Ek-10’da örneği gönderilen “Onaylı Süt Çiftliği Kayıt Defteri” ni düzenli olarak tutacaklardır.

2.1 Hayvan Sağlığı ve Refahı

2.1.1 Çiftlikteki sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçilerin tamamı Bakanlık veri tabanına kayıtlı, tanımlanmış hayvanlar olmalıdır.

2.1.2 Çiftlikteki küpesiz hayvanlar için küpe talebi yapılmış olmalıdır.

2.1.3 Çiftlikteki hayvanların doğum, ölüm, kesim, hareket bildirimleri yasal süre içinde yapılmalıdır.

2.1.4 Çiftlikte bulunan hayvanlar tüberküloz ve brusellozdan ari olmalıdır ve bu durum resmi olarak belgelenmelidir. Tüberküloz ve Brusellozla ilgili testler her yıl tekrarlanmalıdır.

2.1.5 Hayvanların şap hastalığı yönünden takip ve kontrolleri yapılmalıdır.

2.1.6 Hayvanların genel sağlık durumu iyi olmalıdır. Genital sistem enfeksiyonları, enterit, mastit v.b. hastalıklar ve ateş bulunmamalıdır.

2.1.7 Hayvanlarda sütü etkileyecek meme yarası bulunmamalıdır.

2.1.8 İnek olması durumunda günlük süt verimi en az 2 litre olmalıdır.

2.1.9 Hasta hayvanlar kayıt altına alınmalı ve diğerlerinden ayrılmalıdır.

2.1.10 Doğuma yakın, doğum yapmış ve hasta hayvanlar sürüden ayrı bir yerde tutulmalıdır.

2.1.11 Süte geçebilen ve insan sağlığına zararlı veya zararlı olabilecek ilaçlarla tedavi yapıp yapılmadığı, yapılmışsa ilaçların atım süresi kadar zaman sütün kullanılıp kullanılmadığı önemlidir. Bu durum kayıt altına alınmış olmalıdır.

2.1.12 Koyun ve Keçiler Brusella Melitensis den ari hayvanlar olmalıdır.

2.1.13 Hayvan refahı açısından değerlendirilmelidir. Hayvanlara kötü muamele edilmemelidir.

2.1.14 Hayvan refahı açısından değerlendirilmeli ve hayvanların buldukları ortamın yaşam değerlerine bakılmalıdır.

2.2 Ahır Hijyeni ve Sağlığı

- 2.2.1 Çiftlikteki binaların fonksiyonel amaçları belirlenmelidir.
- 2.2.2 Veteriner Hekim muayene odası bulunmalıdır.
- 2.2.3 Çiftliği çevreleyen koruma bandı bulunmalıdır.
- 2.2.4 Çiftlik binalarının girişlerinde dezenfeksiyon havuzları bulunmalıdır.
- 2.2.5 Çiftlikteki hayvan hareketlerinin kaydı tutulmalıdır.
- 2.2.6 Ahır ve çevresinin temizliği kontrol edilmelidir.
- 2.2.7 Oluşan katı, sıvı atık ve artıkların tahliyesini sağlayacak sistem kontrol edilmelidir.
- 2.2.8 Konu hayvan refahı açısından da değerlendirilmeli ve hayvanların bağlanma bölümlerinin kuru kalıp kalmadığına, gerektiğinde yataklık kullanılıp, kullanılmadığına bakılacaktır.
- 2.2.9 Kanatlı, kemirgenler ve diğer haşaratların işletmeye girişi kontrol edilmelidir.
- 2.2.10 Zemin ve duvarlar kolay temizlenebilir olmalıdır.
- 2.2.11 Hayvanların tüketiminde, alet ve ekipmanların temizliğinde kullanılan su yeterli ve uygun kalitede olmalıdır.
- 2.2.12 Hayvanlar, sütün depolandığı, işlendiği ve soğutulduğu bina ve bölümlerden uzak tutulmalıdır.
- 2.2.13 Domuzlar ve kanatlılar, ahır ve ona bağlı binalarda yer almamalıdır.
- 2.2.14 Ölen hayvanların kaydı tutulmalıdır.
- 2.2.15 Ölen hayvanların yakılarak veya gömülerek bertaraf edilmesi gerekmektedir.

2.3 Süt Sağımında Hijyen

- 2.3.1 Süt sağımına başlamadan önce, meme uçları, meme ve çevresi temizlenmelidir.
- 2.3.2 Resmî Veteriner Hekim aksini belirtmedikçe, meme pomat ve spreyleri sağımdan hemen sonra kullanılmalıdır. Kullanılan pomat ve spreyler ruhsatlı olmalıdır.
- 2.3.3 Süt sağıcı, her bir ineğin sağımını yapmadan önce, sütün görünüşünü kontrol etmelidir. Sütte bir anormallik olması durumunda, diğer sütlerden ayrılmalıdır.
- 2.3.4 Meme hastalığı olan inekler son olarak veya ayrı bir makine ya da elle sağılmalıdır. Sağılan diğer sütlerle karışmamalıdır.

2.4 Bina, Ekipman ve Alet Hijyeni

- 2.4.1 Süt sağımını, depolanmasını, işlenmesini veya soğutulmasını sağlayan bina tüm kontaminasyon riskini uzak tutacak şekilde konumlandırılmalı ve yapılandırılmalıdır. Bina kolayca temizlenmeli, dezenfekte edilmeli, toprak kirlenmesi veya enfeksiyonlara maruz olan duvar ve yerler kolay temizlenir olmalı, tabanlar sıvıların drenajını, atıkların uzaklaştırılmasını kolaylıkla sağlayacak şekilde planlanmalı, yeterli havalandırma ve ışıklandırma olmalıdır.
- 2.4.2 Süt ile temasta olan ekipman ve araçların düzgün yüzeyleri olmalı ve kolaylıkla temizlenir ve dezenfekte edilebilir olmalıdır. Korozyona uğramamalıdır.
- 2.4.3 Süt sağımı için kullanılan alet ve ekipmanlar ve bunların parçaları her zaman temiz olmalıdır.
- 2.4.4 Kullanımdan sonra sağım aletleri, mekanik aletler, süt ile temas eden kaplar temizlenip dezenfekte edilmelidir.
- 2.4.5 Dezenfekte edilen aletler temiz su ile çalkalanmalıdır.
- 2.4.6 İşlenmemiş sütün nakliyesinde kullanılan konteynır ve tanklar temizlenip dezenfekte edilmelidir.
- 2.4.7 Üretim kapasitesine uygun büyüklükte süt soğutma tankı olmalıdır.
- 2.4.8 Çiftlik yerleşim planı çapraz bulaşmayı önleyecek şekilde olmalıdır.

2.5 Sağımda Çalışanların Hijyeni

- 2.5.1 Çiftlik kapasitesine uygun sayıda personel olmalıdır.
- 2.5.2 Sağım ve bakımda çalışanların sağlıklı olduklarına dair belge (portör muayene kartı) olmalıdır.
- 2.5.3 Süt sağıcılar, sağım öncesi ellerini yıkamalı ve gerektiğinde yeniden yıkamalıdır.
- 2.5.4 Süt sağımı yapan ve sağım sonrası süt ile temasta olan kişiler temiz sağım elbisesi giymelidir.
- 2.5.5 El temizliği için sağım yerinin yakınında çalışanların ellerini yıkayabilecekleri su tesisatı olmalıdır.
- 2.5.6 Çalışan personele regülasyon, süt hijyeni ve hayvan sağlığı konularında eğitim verilmelidir.

2.6 Üretim Hijyeni

2.6.1 Rutin ve destekleyici bir analizdir. Süte su ilavesiyle ilgilidir. Donma noktası $-0,520^{\circ}\text{C}$ fazla olmamalıdır. Bakteri ve somatik hücre sayımında suyun katılımı önemlidir. Otokontrol analiz sonuçları kontrol edilecektir.

2.6.2 Rutin analizdir. İnek sütündeki toplam bakteri sayısı 30°C her mililitrede 100.000 adedin üzerinde olmamalıdır. İl Müdürlüğünce numune alınmamışsa,

2.6.3 Rutin analizdir. İnek sütündeki toplam somatik hücre sayısı 30°C her mililitrede 400.000 adedin üzerinde olmamalıdır. İl Müdürlüğünce numune alınmamışsa, Otokontrol analiz sonuçları kontrol edilecektir.

2.6.4 Manda, koyun, keçi sütündeki toplam bakteri sayısı 30°C her mililitrede 1.500.000 adedin üzerinde olmamalıdır. İl Müdürlüğünce numune alınmamışsa, Otokontrol analiz sonuçları kontrol edilecektir.

2.6.5 Süte geçebilen veteriner ilacı kullanıldığında kayıtlarını tutulması, atılım süresi sonuna kadar bu hayvandan elde edilen sütün kullanılmaması ve bunun da kayıt altına alınması gereklidir.

2.6.6 Çiğ sütte inhibitör ve nötrleştirici maddeler olmamalıdır.

2.7 İşlenmemiş Sütün Kalitesi ve Toplanması

2.7.1 Süt günlük olarak toplanıyorsa, sağımdan sonra 8°C den fazla olmayan sıcaklıkta soğutulmalıdır.

2.7.2 Süt günlük toplanıyorsa, sağımdan sonra 6°C den fazla olmayan sıcaklıkta soğutulmalıdır.

2.7.3 Nakliye soğuk zincirin muhafazası ile yapılmalıdır. İşlenmemiş sütün, süt işleme tesisine varışta sıcaklığı 10°C den fazla olmamalıdır.

2.8 İşlenmemiş Sütün Kullanımdan Geri Çekilmesi

2.8.1 “Hayvanlara Uygulanan Veteriner İlaçları İçin Kayıt Belgesi” tutulmalı ve veteriner ilaçları ayrı bir bölmede muhafaza edilmelidir.

2.8.2 Süte geçebilen veteriner ilaçlarına maruz kalan hayvanlar işaretlenmeli ve ilaçların prospektüsünde yazan atım süreleri göz önüne alınmalıdır.

2.8.3 Veteriner ilaçları ve diğer kimyasal kalıntılar içeren sütler imha edilmelidir.

2.8.4 “İmha edilen sütler Hayvan ve Hayvansal Kökenli Gıda İmha Tutanağı”nda kayıt altına alınmalıdır.

2.9 Suyun Kalitesi

2.9.1 Çiftlikte kullanılan su, Sağlık Bakanlığınca düzenlenerek, 17.02.2005 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan “İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik” te “**İçme-kullanma suları**” için belirlenmiş mikrobiyolojik ve kimyasal parametrelere uygun olmalıdır. Bu yapılan testlerle resmi olarak teyid edilmiş olmalıdır ve yılda 2 kez resmi laboratuarda yapılan analizler tekrarlanmalıdır.

2.10 Hayvan Beslenmesi

2.10.1 Çiftlikte kullanılan yem ve yem maddeleri kayıt altına alınmalıdır.

2.10.2 Yem ve yem maddelerinin stoklama şartları uygun olmalıdır. (Nemsiz ve rutubetsiz ortam olmalıdır.)

2.10.3 Yemleme şekli belirtilecektir.

2.10.4 Rasyonun işletme tarafından mı yapıldığı yoksa yem fabrika tarafından mı hazırlandığı belirtilecektir.

2.11 Talimatlar

2.11.1 Çalışanlarca uyulması gereken kurallar ilgili bölümlerde, görünür şekilde asılmış olmalıdır.

2.11.2 Çiftlik sahibinin bir önceki denetimde belirtilen eksiklikleri gidermesi gerekmektedir.

2.12 Eğitim

2.12.1 Çiftlik çalışanları hijyen kurallarına uygun üretim hakkında düzenli eğitim almalıdır.

2.12.2 Çiftlik çalışanları kişisel hijyen konularında düzenli eğitim almalıdır.

2.12.3 Çiftlik çalışanlarına Onaylı Çiftlik Genelgesi hakkında gerekli bilgiler verilmelidir.

2.12.4 Verilen eğitimlerle ilgili kayıtlar tutulmalıdır.

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
..... İL MÜDÜRLÜĞÜ

Ek-10

ONAYLI SÜT ÇİFTLİĞİ SERTİFİKASI

İşletmenin Adı :
İşletme Numarası :
İli :
İlçesi :
Adresi :
Kapasitesi :
Mevcut Hayvan Sayısı :

Belge No :

Belge Tarihi :

Yukarıda adı ve adresi bulunan süt sığırları işletmesinin İl/İlçe Müdürlüğümüzce, Sığır (Bovine)Tüberkülozu ve Bruselloz ile Mücadele Yönetmelikleri çerçevesinde yapılan testlerde arılığının tespit edildiği, ayrıca süt sığırları işletmesinin Bakanlıkça belirlenen ve AB ile uyumlu olan şartları taşıdığı görüldüğünden iş bu onaylı süt çiftliği sertifikası verilmiştir.

İl Müdürü
.../.../2011

SÜT ÇİFTLİĞİ KAYIT DEFTERİ

ÇİFTLİĞİN:

SAHİBİNİN ADI SOYADI :
TİCARİ ADI :
ADRESİ :
NUMARASI :

